

Fargas, una vida dedicada a l'artesanía de la fusta

A la vila de
Castellterçol (Bages)
l'empresa Fargas,
dedicada a l'artesanía
de la fusta, gaudeix
de molt bona salut.
Nascuda a la darrería
del segle XIX, quatre
generacions de fusters
han configurat
un negoci
amb molta història.
La professionalitat,
la voluntat i la passió
dels Fargas honren
l'ofici de la fusta.

És la trajectòria d'una il·lusió que arrenca l'any 1882 per mà de l'ebenista Joan Roger i que avui brilla amb una llum més forta que mai. És la història de la família Fargas, la crònica de quatre generacions de mestres artesans que han deixat la seva empremta en un ofici que només assoleix cims de perfecció quan s'hi aporten altes dosis de dedicació i afany.

Parlar amb Jordi Fargas i Roger, títol de Mestre Artesà l'any 1997, guardó concedit per la Generalitat de Catalunya, és escoltar fragments de la història d'un ofici ben arrelat a casa nostra. El pas dels anys, amb les vicissituds de cada època, s'expliquen amb olor de vernís, ritmes de serra i un amor constant per la fusta.

Avui Jordi Fargas ja està jubilat. Nét d'un fuster (Joan Roger), fill de pagès, (Josep Fargas), pare d'un empresari de la fusta artesanal (Marià Fargas) i, qui sap, si avi d'un futur fuster, ha dedicat els anys de la seva vida a un ofici que estima amb devoció. Se li nota quan rememora la trajectòria de la seva família.

Nascut l'any 1925 a Castellterçol, va perdre el seu avi en acabar la Guerra Civil, el 1939. Ben aconsellat pels pares, va fer-se aprenent de fuster als catorze anys. Va ser el seu primer contacte amb la noguera i el roure, amb el ribot i el xerrac. Després de passar tres anys com a aprenent a la fusteria de Narcís Batallé a Castellterçol, va viure els millors anys d'aprenentatge en una altra fusteria, la de Joaquim Mauri. Avui, Jordi Fargas guarda alguns models de pinyons, llançadores i espases de telers, rodes d'engranatge de l'antic taller. Les mostra i se les mira amb aquell punt d'emoció de qui ha estimat la feina de veritat.

L'aprenent tenia bones maneres en l'art de la fusta i bona prova d'aquests dots són els nombrosos premis que anava recollint en els concursos de pessebres que es fan a Castellterçol cada Nadal. Ningú no dubtava que Jordi Fargas era un jove amb inquietuds artesanals: no en tenia prou de fer peces diferents per a finestres i portes, com les que feien totes les fusterries, sinó que, a casa, va començar a fer talles i ornaments per als acabats de mobles. Després van venir capsetes de diverses formes i mides amb baixos relleus, figures d'argila amb fusta de boix, així com agulles, creus, marcs... "En aquests primers anys d'operari vaig descobrir totes les meravelles que es poden fer amb un tros de fusta", recorda Jordi Fargas.

L'any 1951, cinc anys després de fer el servei militar, va morir el seu patró, Joaquim Mauri. Fargas va comprar el taller a la família i, de la nit al dia, va esdevenir empresari de la fusta. Havia nascut la "Carpinteria Jorge Fargas Roger. Successor de J. Mauri", com diuen les targetes comercials que guarda al seu immens arxiu personal. L'any 1958 el negoci ja funcionava prou bé. Tan bé que l'amo va decidir comprar un terreny al carrer Font de la Vila de Castellterçol per edificar-hi una casa, la planta baixa de la qual va servir per instal·lar-hi el taller per on van passar diversos aprenents, tots ells fusters d'alta qualitat arreu del país. Un dels nois que va tenir a les seves ordres, però, va acabar amb una feina ben diferent, com ens recorda Fargas: "Durant dos estius, del juny a l'octubre, va venir un noi que estíuejava a Sant Quirze de Safaja: en Quirque Perelló, que aleshores era estudiant de Medicina. El fet és que venia a aprendre, principalment, a saber fer anar les ei-

Jordi Fargas i Roger va rebre el títol de Mestre Artesà, que concedeix la Generalitat de Catalunya, l'any 1997. A la dreta, dues panoràmiques (exterior i interior) de l'empresa Fargas.

nes manuals. Avui dia és el millor cirurgià d'Europa." Jordi Fargas ha estat l'autor de diverses maquetes encarregades per al seu fill Jordi, arquitecte de professió. Es tracta de petites joies artesanals, ja que és partidari de l'ús de fusta de diferents classes "perquè una maqueta ha de realçar el que és una casa, el paviment del carrer, un edifici nou d'un de vell, i això s'aconsegueix buscant classes de fusta que tinguin diferents tons naturals".

Una empresa amb gust per l'artesanía. L'any 1990 Jordi Fargas va traspasar la direcció del nou taller al seu fill Marià. "Jo, mentre pugui, baixo al taller, perquè hi estic molt a gust i ajudo amb el que puc, però els anys no perdonen", bromeja l'home, que ha fet d'una il·lusió un punt de referència de l'ofici. Marià Fargas ha heretat i engrandit el negoci del seu pare, Jordi Fargas, i avui contempla, amb satisfacció, com la tecnologia complementa la millor prestació de la família: fer del treball artesà un art.

I és que el segell Fargas ha estat sempre sinònim de qualitat i bons resultats en qualsevol de les comandes que rep d'arreu. Jordi Fargas ens mostra el taller i ens explica que són experts en tancaments per a la llar, amb un ampli coneixement dels sistemes de fusteria europea (practicables, guillotina, corredissa...), així com de la gran varietat de fustes i ferratges de molt fàcil manipulació que es requereixen per aconseguir el màxim aïllament.

L'aplicació dels vernissos o pintures especials en cadascuna de les peces abans de ser col·locades és una missió en la qual Artesania de la Fusta Fargas és experta. Com ho és a l'hora d'assessorar el client quan ha d'escollir el model de portes interiors i exteriors, el tipus de fusta, les formes, els ferratges adequats, les manetes, etc.

L'empresa de Castellterçol també realitza cuines a mida, de disseny propi o per encàrrec, així com els revestiments de parets, sòls, dutxes i banyeres per als

bany, i adequa mobles sotarentamans a un espai on la fusta dona el seu toc de distinció.

Queda clar que, a l'interior de les llars, la mà i el mestratge dels Fargas es fa notar quan es volen instal·lar revestiments interiors, com ara tarimes especials i parquetes o l'escala dels nostres somnis, perquè adapta aquest element pràctic i decoratiu a l'espai del seu emplaçament (amb escales rectes, corbades, de cargol...) i en diferents fustes.

Com que ja és sabut que l'experiència és un grau, els anys d'ofici de la nissaga Fargas de Castellterçol són una garantia per a la restauració d'habitatges, de tot tipus de tancaments, portes, terres i mobles antics, ja que els recomposen fins a arribar al seu estat original. I és que cent vint anys de treball amb la fusta els avala. Cent vint anys d'artesanía al poble de Castellterçol. Cent vint anys de compromís amb l'ofici.

Jordi Finestres